

то в настроението на подсъдимите, така и всред гражданството. Защитата използва най-рационално неговото изказване, за да измести центъра на обвинението.“ „Не биваше да бъде допуснат като свидетел, познавайки чувствата му към брат си“ – завършва с голямо съжаление доклада си Графа и посочва, че за случая по партийна линия бил направил „достоляние в ЦК“⁷.

Съдебното дело още не е открито за изследователите и дано не е изчезнало, защото от него ще се разбере как този старателно подготвян от ДС и околийския комунистически комитет показан процес се проваля. Подсъдимите се отказват от показанията си, не се признават за виновни, сочат, че са инквизирани по особено жесток начин. По непълни данни 13 са смъртните присъди, над 50 души са осъдени на различни срокове затвор.

Интересен епизод от дейността на четата на Герасим Тодоров е отношението му към дошлите в края на 1947 и началото на 1948 г. стотина македонски учители и книжари с амбицията да разпространяват новата македонска книжнина, да ограмотяват подрастващото поколение и населението на новосъздадения „македонски литературен език“. Ще се спрем по-подробно на този въпрос, защото тъкмо той е обект на фалшификации от страна на македонистката пропаганда. За жалост основен изразител на тези фалшификации е един от малцината останали живи четници – Крум Монеv. Едва 19-годишен, той престоява в четата около 3 месеца. Десетилетия по-късно тиражира долнопробната лъжа, че четата е създадена от „най-будните македонци“, за да се борят за „свободна и независима Македония“ на „македонския народ“.

За отношението на Герасим Тодоров към македонските учители най-показателни са запазените писмени свидетелства за една негова среща с македонския учител в родното му село Влахи.

Най-интересно от свидетелствата е „Известие за с. Влахи и случаят на 12.II.1948 г. т. г.“ на учителя Макревски, написано до ДС веднага след срещата на общоселска седянка в къ-